

ZAKON

O IZBORU PREDSEDNIKA REPUBLIKE¹

I. OSNOVNE ODREDBE

Izbor i mandat predsednika Republike

Član 1.

Predsednik Republike bira se na osnovu opšteg i jednakog izbornog prava na slobodnim i neposrednim izborima, tajnim i ličnim glasanjem.

Predsednik Republike bira se na pet godina.

Pasivno i aktivno biračko pravo

Član 2.

Pravo da bira predsednika Republike i da bude biran za predsednika Republike ima svaki punoletan i poslovno sposoban državljanin Republike Srbije (u daljem tekstu: birač).

Sloboda glasanja

Član 3.

Niko nema pravo da sprečava ili primorava birača da glasa, da ga poziva na odgovornost zbog toga što jeste ili nije glasao ili da traži od njega da se izjasni zašto nije glasao ili za koga je glasao.

Rok u kome se raspisuju i održavaju izbori

Član 4.

Izbore za predsednika Republike raspisuje predsednik Narodne skupštine odlukom, koja se objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Izbori za predsednika Republike raspisuju se 90 dana pre isteka mandata predsednika Republike, tako da se okončaju u narednih 60 dana od dana raspisivanja izbora.

Ako se mandat predsednika Republike produži zbog ratnog ili vanrednog stanja, izbori za predsednika Republike raspisuju se tako da se održe najkasnije tri meseca od dana kada prestane ratno ili vanredno stanje.

Ako predsedniku Republike prestane mandat pre vremena na koje je izabran, izbori za predsednika Republike raspisuju se tako da se održe najkasnije tri meseca od dana kada predsedniku Republike prestane mandat.

Od dana raspisivanja izbora do dana glasanja ne može proteći manje od 30 ni više od 60 dana.

¹ „Službeni glasnik RS“, br. 111/07 i 104/09.

Sadržina odluke

Član 5.

U odluci o raspisivanju izbora utvrđuje se dan glasanja za predsednika Republike i dan od kada počinju da teku rokovi za sprovođenje izbornih radnji.

Kao dan glasanja mora da se odredi dan kada se ne radi: subota ili nedelja.

Sredstva za sprovođenje izbora

Član 6.

Sredstva za sprovođenje izbora za predsednika Republike obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Organi koji sprovode izbore

Član 7.

Izbore za predsednika Republike sprovode organi koji sprovode izbore za narodne poslanike.

Shodna primena drugog zakona

Član 8.

U pitanjima koja ovim zakonom nisu posebno uređena shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje izbor i prestanak mandata narodnih poslanika.

II. PREDLAGANJE KANDIDATA ZA PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Ko može da predloži kandidata

Član 9.

Kandidata za predsednika Republike mogu da predlože politička stranka koja je registrovana u Republici Srbiji na dan kad je odluka o raspisivanju izbora objavljena u "Službenom glasniku Republike Srbije", koalicija političkih stranaka i grupa građana.

Grupu građana pismenim sporazumom osniva najmanje deset birača čiji potpisi moraju biti overeni kod suda i ona ne mora da ima naziv.

Predlog kandidata podnosi lice koje je ovlastila grupa građana, politička stranka ili koalicija političkih stranaka.

Potpisi podrške predlogu kandidata

Član 10.

Predlog kandidata može biti podnesen samo ako ga svojim potpisima koji su overeni kod suda podrži najmanje 10.000 birača.

Potpisi birača prikupljaju se na obrascu u koji se unosi ime i prezime birača i biračev jedinstveni matični broj građana.

Zabranjeno je da se potpisi podrške prikupljaju od birača na njihovom radnom mestu ili da se birač na bilo koji način izloži pritisku da potpisom podrži predlog kandidata.

Birač može potpisom podržati samo jednog kandidata.

Predlagač kandidata izdaje posebno ovlašćenje licima koja su zadužena za prikupljanje potpisa podrške birača.

Podnošenje predloga kandidata

Član 11.

Predlog kandidata podnosi se Republičkoj izbornoj komisiji najkasnije 20 dana pre dana izbora.

Predlog kandidata sadrži ime i prezime, prebivalište i zanimanje kandidata, kandidatov jedinstveni matični broj građana i naziv predlagača kandidata, odnosno naznaku da kandidata predlaže grupa građana ako grupa građana nema naziv.

Uz predlog kandidata podnose se:

1. pismena izjava kandidata da prihvata kandidaturu za predsednika Republike;
2. uverenje o državljanstvu kandidata;
3. uverenje o izbornom pravu kandidata;
4. potvrda o prebivalištu kandidata;
5. potpisi birača koji podržavaju predlog kandidata;
6. pismeno ovlašćenje lica koje podnosi predlog kandidata;
7. koalicioni ugovor ako predlog kandidata podnosi koalicija političkih stranaka;
8. sporazum o osnivanju grupe građana ako predlog kandidata podnosi grupa građana.

Kod suda moraju biti overeni samo potpisi birača na sporazumu o osnivanju grupe građana i potpisi birača koji podržavaju predlog kandidata.

Obrasci za podnošenje predloga kandidata

Član 12.

Sve obrasce koji su potrebni za podnošenje predloga kandidata propisuje Republička izborna komisija u posebnom aktu, štampa ih i stavlja na raspolaganje javnosti u roku od tri dana od dana raspisivanja izbora.

Povlačenje predloga kandidata i odustanak od kandidature

Član 13.

Predlagač kandidata može povući predlog kandidata do dana utvrđivanja liste kandidata za izbor predsednika Republike.

Ako je kandidata predložila koalicija političkih stranaka, predlog je povučen kad i poslednja politička stranka koja je u koaliciji pismeno povuče predlog, ako koalicionim ugovorom nije drukčije određeno.

Ako je kandidata predložila grupa građana, predlog je povučen ako pismenu izjavu o povlačenju potpiše i svoje potpise overi kod suda ili većina birača koji su osnovali grupu građana ili onoliko birača koliko je sporazumom o osnivanju grupe građana određeno da može povući predlog.

Kandidat može odustati od kandidature do dana utvrđivanja liste kandidata za predsednika Republike.

Odustanak od kandidature izjavljuje se pismeno, a potpis kandidata overava kod suda.

III. LISTA KANDIDATA ZA IZBOR PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Član 14.

Republička izborna komisija utvrđuje listu kandidata za izbor predsednika Republike najkasnije 15 dana pre dana izbora i objavljuje je u "Službenom glasniku Republike Srbije" narednog dana od dana kada ju je utvrdila.

Lista kandidata za izbor predsednika Republike sadrži ime i prezime kandidata i naziv predlagača kandidata, odnosno naznaku da je kandidata predložila grupa građana ako grupa građana nema naziv.

Redni broj kandidata na listi utvrđuje se žrebom, u prisustvu predstavnika predlagača kandidata.

IV. GLASANJE

Glasački listić

Član 15.

Pored naznake da se glasa za predsednika Republike glasački listić za izbor predsednika Republike sadrži:

1. redni broj kandidata koji je utvrđen na listi kandidata za predsednika Republike, ime i prezime kandidata i naziv predlagača kandidata, odnosno naznaku da je predlagač grupa građana ako grupa građana nema naziv;
2. objašnjenje da se glasa samo za jednog kandidata tako što se zaokruži redni broj ispred imena i prezimena kandidata.

Nevažeći glasački listić

Član 16.

Nevažeći glasački listić je glasački listić koji nije popunjen ili glasački listić koji je tako popunjen da se ne može pouzdano utvrditi za kog kandidata je birač glasao.

V. REZULTATI IZBORA

Konačni i privremeni rezultati izbora

Član 17.

Republička izborna komisija zapisnički utvrđuje i objavljuje konačne rezultate izbora u "Službenom glasniku Republike Srbije" u roku od 96 sati od zatvaranja biračkih mesta.

Do objavljivanja konačnih rezultata izbora, Republička izborna komisija objavljuje privremene rezultate izbora.

Ko je izabran za predsednika Republike

Član 18.

Za predsednika Republike izabran je kandidat koji je dobio većinu glasova birača koji su glasali.

Broj birača koji su glasali utvrđuje se na osnovu broja glasačkih listića koji se nalaze u glasačkoj kutiji.

Ponavljanje glasanja

Član 19.

Ako nijedan kandidat ne dobije većinu glasova birača koji su glasali, glasanje se ponavlja u roku od 15 dana od dana prvog glasanja.

Dan ponovljenog glasanja utvrđuje Republička izborna komisija odlukom, koja se objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Dan ponovljenog glasanja mora da padne u dan u koji se ne radi.

Kandidati na ponovljenom glasanju

Član 20.

Na ponovljenom glasanju učestvuju dva kandidata koja su dobila najveći broj glasova.

Više od dva kandidata učestvuju na ponovljenom glasanju ako ih više deli prvo ili drugo mesto.

Na glasačkom listiću na ponovljenom glasanju prvi po redosledu je kandidat koji je na prvom glasanju dobio najviše glasova.

Redosled kandidata koji imaju isti broj glasova utvrđuje se žrebom.

Ko je izabran za predsednika Republike na ponovljenom glasanju

Član 21.

Na ponovljenom glasanju za predsednika Republike izabran je kandidat koji je dobio najveći broj glasova.

Ako na ponovljenom glasanju kandidati osvoje isti broj glasova, glasanje se ponavlja u roku od 15 dana.

Gubitak biračkog prava kandidata između prvog i ponovljenog glasanja

Član 22.

Ako od prvog glasanja do dana ponovljenog glasanja jedan kandidat izgubi biračko pravo, ponavlja se celi izborni postupak.

Nadležnost za izmene u izvodu iz biračkog spiska

Član 23.

Prestao da važi.

VI. PRELAZNA ODREDBA

Član 24.

Na prvim izborima za predsednika Republike koji budu održani prema ovom zakonu pravo glasa imaju oni građani Republike Srbije koji su upisani u biračke spiskove prema merilima koja su korišćena za izbore za narodne poslanike koji su održani 21. januara 2007. godine.

VII. ZAVRŠNA ODREDBA

Član 25.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o izboru predsednika Republike ("Službeni glasnik RS", br. 1/90, 79/92, 73/02, 72/03, 93/03 i 18/04).

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".